

Sygn. akt I. (...) 815/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 lutego 2018 r.

Sąd Rejonowy w. T. III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Ewa Stępień

Protokolant st. sekr. sądowy Janina Ryszczuk

po rozpoznaniu w dniu 08 lutego 2018 r. w. T.

sprawy z powództwa:

M. M. (1)

przeciwko:

A. M.

o:

uchylenie alimentów

I. Uchyła z dniem 01 października 2016r. obowiązek alimentacyjny powoda M. M. (1) względem pozwanej A. M., ustalony w pkt I. wyroku Sądu Rejonowego w. T. z dnia 29 września 2015r. wydanego w sprawie (...) na kwotę po 700,- zł miesięcznie,

II. nie obciąża pozwanej kosztami procesu poniesionymi przez powoda.

Sygn. akt I. (...) 815/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 18 października 2016 r. powód M. M. (1), reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosł o ustalenie, że orzeczony wyrokiem z dnia 29 września 2015 r. Sądu Rejonowego w. T. w sprawie (...) obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanej A. M. wygasł z dniem 01 października 2016 r. oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że Sąd Okręgowy w. T. wyrokiem z dnia 17 października 2013 r. w sprawie (...) orzekł rozwód z wyłącznej winy powoda. Wyrokiem z dnia 29 września 2015 r. w sprawie (...) zasądzono od powoda na rzecz pozwanej rentę alimentacyjną w wysokości 700 zł miesięcznie. Przed Sądem R. w. T. w sprawie (...) toczy się obecnie sprawa o podział majątku między stronami. Pozwana tytułem częściowej spłaty uzyskała kwotę (...) zł. Wskazano, że obecnie pozwana pozostaje w związku konkubenckim a także ma lepiej płatną pracę.

W odpowiedzi na pozew z dnia 13 kwietnia 2017 r. pozwana A. M., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwana podała m.in., że jej zarobki wynoszą obecnie (...) zł miesięcznie a jej średnie wydatki na utrzymanie nieruchomości ok. 700,- zł miesięcznie. Ponadto pozwana ponosi koszty utrzymania syna M., które

wynoszą ok. (...) zł miesięcznie, przekazuje córce J. ok. 500,- zł miesięcznie i ponosi koszt utrzymania i ubezpieczenia samochodu ok. 600,- zł miesięcznie. Wskazała również, że nie otrzymała spłaty (...),- zł lecz „znacznie mniejszą kwotę”.

Na rozprawie strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił, co następuje :

Powód M. M. (1) i pozwana A. M. zawarli związek małżeński w dniu 31 stycznia 1992r. w G..

W dniu 02 listopada 2012r. M. M. (1) złożył pozew o rozwód.

Wyrokiem z dnia 17 października 2013r. w sprawie (...) Sąd Okręgowy w. T. rozwiązał związek małżeński M. M. (1) i A. M. przez rozwód z wyłącznej winy powoda.

Wyrokiem z dnia 20 maja 2014r. Sąd Apelacyjny w G. (...) oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w. T..

/okoliczność bezsporna, a ponadto dowód:

- wyrok – k. 237, 326 akt sprawy (...) SO w. T./

M. M. (1) w czasie orzekania rozwodu nie prowadził już działalności gospodarczej. Z tego tytułu powód miał zadłużenie wobec kontrahentów na kwotę (...) Powód w czasie trwania postępowania w sprawie o rozwód okresowo pracował w N. (...) w firmie logistycznej. W październiku 2013r. nie był nigdzie zatrudniony, zamierzał szukać pracy w N.

A. M. pracowała wówczas w „T.-K.-E.”. Jej zarobki wynosiły (...) netto miesięcznie, a w przypadku uzyskania premii (...) zł netto miesięcznie.

W sprawie rozwodowej alimenty na rzecz A. M. nie były przedmiotem procesu.

/ dowód: przesłuchanie stron - k. 231-236 akt sprawy (...) SO w. T./

W latach 2001r. – 2012r. M. M. (1) prowadził spółkę cywilną, wraz ze współnikiem D. U..

Jeszcze w 2010r. na rachunkach bankowych M. M. (1) gromadziły się kwoty pieniędzy ok. (...). Obroty na tych kontaktach sięgały (...),- zł.

Małżonkowie M. mieli wówczas również lokaty pieniężne.

Spółka zakończyła swoją działalność w 2012r., w 2013r. została wykreślona z rejestrów.

/dowód: kopie wydruków rachunków bankowych – k. 131-136, 177-205

Opinia biegłej ds. o podział majątku małżonków U. – k. 137-142,

253-282

Przesłuchanie M. M. (1) – k.167-168v /

Na początku 2012r. M. M. (1) przeszedł złamanie kręgosłupa. Od tego czasu ma problemy zdrowotne. Musi korzystać z terapii, masażu, ćwiczeń i nie może pracować fizycznie.

/dowód: dokumentacja medyczna – k. 150, 165-166

Przesłuchanie M. M. (1) – k.167-168v /

W okresie małżeństwa A. i M. M. (1), w czasie kiedy spółka prosperowała bardzo dobrze, małżonkowie i ich dzieci żyli na bardzo wysokim poziomie. Wyjeżdżali za granicę na wakacje letnie, a zimą na narty, często zmieniali samochody na nowszy model, często chodzili do kina, do restauracji.

/dowód: zeznania J. M. (1) – k. 158v-159

Zeznania A. U. – k. 159v-160v/

Od 2014r. M. M. (1) pracował w N. jako pracownik niemieckiej poczty za kwotę ok. (...) euro miesięcznie, w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Z tego wynagrodzenie opłacał mieszkanie za cenę ok. (...) euro miesięcznie, ponosił koszty własnego utrzymania (wyżywienie, ubranie, środki czystości, leki), ok. 200 euro miesięcznie oraz płacił alimenty na rzecz syna.

Tymczasem w dniu 07 października 2014r. A. M. złożyła do Sądu Rejonowego w. T. pozew o alimenty przeciwko byłemu mężowi.

Dla nieznanego z miejsca pobytu M. M. (1) Sąd wyznaczył kuratora dla nieobecnego.

Wyrokiem z dnia 29 września 2015 r. w sprawie (...) Sąd Rejonowy w. T. zasądził od M. M. (1) na rzecz A. M. alimenty w kwocie po 700 zł miesięcznie poczynając od dnia 07.10.2014r.

/ dowód: pozew – k. akt (...)

Wyznaczenie kuratora – k. 142 akt (...)

Wyrok – k. akt (...)

Przesłuchanie M. M. (1) – k.167-168v /

A. M. ma obecnie (...) lat. Nadal zatrudniona jest w firmie (...), obecnie na stanowisku asystenta zarządu. Jej wynagrodzenie wynosi średnio ok. (...) zł netto miesięcznie. Nie ma innych dochodów.

Jest współwłaścicielką w 1/5 domu jednorodzinnego przy ul. (...). Pozostała część została sprzedana przez powoda swojemu znajomemu, który jednak nie ujawnia swojej obecności. Nowy właściciel domu nie ponosi żadnych kosztów utrzymania domu, ani też niczego nie oczekuje od A. M.. Na koszty utrzymania domu składają się koszty prądu, gazu i wody w kwocie ok. 700,- zł miesięcznie (prąd ok. 150,- zł, woda i ścieki – ok. 40,- zł, gaz – 400-500,- zł w sezonie grzewczym, tv- 75,-zł, podatek od nieruchomości 20,-zł miesięcznie, ubezpieczenie domu ok. 20 zł miesięcznie (640 zł na 3 lata)).

A. M. jest właścicielką samochodu marki N. (...) rocznik 2015, który zakupiła w styczniu 2016r. za kwotę (...) zł. Pieniądze na zakup samochodu pochodziły częściowo z ze sprzedaży poprzedniego samochodu, a częściowo z oszczędności. Koszty utrzymania tego samochodu pozwana szacuje na kwotę ok. 600,- zł miesięcznie.

A. M. za usługi telekomunikacyjne płaci 117,- zł.

Pozwana ma na koncie oszczędności w kwocie ok. (...) pochodzące okresu trwania małżeństwa. Małżonkowie mieli wówczas na rachunkach bankowych i lokatach gotówkę w wysokości ok. (...), z czego A. M. na swoje rachunki przelała kwotę (...) zaś M. M. (1) kwotę wyższą.

Na wyżywienie pozwana wydaje ok. 700-800 zł miesięcznie.

A. M. ponosi również częściowo koszty utrzymania syna, który obecnie studiuje w W.. Przekazuje mu 1.000,- zł miesięcznie.

Pomaga również finansowo dorosłej, samodzielniej i pracującej córce, przekazując jej co miesiąc kwotę 300-500,- zł.

Pozostaje pod opieką endokrynologa z uwagi na niedoczynność tarczycy, w związku z czym kupuje leki, na które przeznacza ok. 10,- zł miesięcznie. W związku ze schorzeniem kolana A. M. poniosła jednorazowy wydatek w wysokości (...)- zł, lecz się także u okulisty.

A. M. od czasu zasądzenia alimentów od M. M. (1) nie otrzymała żadnej kwoty tytułem alimentów od powoda.

Egzekucja komornicza, której próbę podjęto w związku z pracą powoda na terenie N. okazała się bezskuteczna.

/dowód: koszty utrzymania k. 69-108

zdjęcia k. 122-123,

zaświadczenie o zarobkach k. 127-128

faktura za zakup samochodu k. 130

zeznania świadka J. M. (1) k. 158v.-159v.

zeznania świadka A. U. k. 159v.-160v.

przesłuchanie A. M. k. 168v.-169v.

pismo G. (...) Bank k. 177

pismo mBank k. 178-178

pismo S. C. Bank k. 180

pismo (...) k. 181

pismo Banku (...) k. 182-183

potwierdzenie zamknięcia lokaty k. 185

wyciąg z konta k.184/

Powód M. M. (1) ma obecnie (...) lat. Do 2012r. prowadził własną działalność gospodarczą, po której aktualnie pozostało do spłacenia ok. (...) zł zobowiązań wobec Urzędu Celnego.

M. M. (1) posiadał oszczędności z okresu prosperity firmy, które zostały podzielone pomiędzy niego a jego byłą żonę, lecz obecnie już nimi nie dysponuje, bowiem przeznaczył je na zapłatę zadłużeń.

W 2014 r. powód wyjechał do N. do pracy gdzie przebywał przez około 3,5 roku i pracował jako intendent na poczcie na pół etatu z wynagrodzeniem (...) miesięcznie, z czego opłacał mieszkanie (...) euro oraz wyżywienie ok. 200 euro. Resztę pieniędzy przekazywał na rzecz alimentów na syna. Nigdy nie prowadził działalności gospodarczej na terytorium N..

Po powrocie z N. w czerwcu 2017r., w dniu 5 lipca 2017 r. powód zarejestrował się jako bezrobotny. Był zarejestrowany jako bezrobotny do 14 listopada 2017 r. Został wyrejestrowany z uwagi na niestawienie się w wyznaczonym terminie.

Dzięki pomocy finansowej rodziny powód regularnie płaci alimenty na rzecz syna M. w kwocie 900,- zł miesięcznie, przekazując pieniądze na konto byłej żony.

Obecnie M. M. (1) zamieszkuje wraz ze swoimi rodzicami i siostrą w domu stanowiącym własność jego rodziców w G.. Rodzice powoda ponoszą koszty utrzymania zarówno domu, jak i utrzymania samego powoda.

Powód nie posiada obecnie żadnych oszczędności. Nie jest właścicielem ani współwłaścicielem żadnego pojazdu.

/dowód: decyzja o uznaniu za bezrobotnego k. 124

dokumentacja medyczna k.150, 165-166

przesłuchanie M. M. (1) k. 167-168v.

wyciąg z konta k.184, 197-205

pismo Banku (...) k. 188-189

pismo PUP k. 219, 284

pismo Starostwa Powiatowego w I. k. 236

pismo (...) k. 286/

A. i M. M. (1) posiadają we wspólności majątkowej małżeńskiej nieruchomości w postaci:

a) Działki ewidencyjnej nr (...) o powierzchni 3834 m2 położonej w T. przy ul. (...) o wartości ok. (...) zł (działka jest współwłasnością M. M. (1) i D. U.)

b) Lokalu użytkowego nr (...) o powierzchni użytkowej 52,(...) m2 położonego przy ul. (...) w T. o wartości (...),- zł

c) Działki ewidencyjnej nr (...) o powierzchni 719 m2 położonej w T. przy ul. (...) o wartości ok. (...)

d) Dwóch działek o numerach ewidencyjnych (...) o łącznej powierzchni 2287 m2, położonej w miejscowości C., każda o wartości (...)

e) Działki ewidencyjnej nr (...) o powierzchni 310 m2 położonej pod budynkiem jednorodzinny w T. przy ul. (...) o wartości ok. (...) zł (działka jest współwłasnością aktualnie A. M. i Z. B.)

f) Działki ewidencyjnej nr (...) o powierzchni 3671 m2 położonej w H. o wartości ok. (...) (działka jest współwłasnością M. M. (1) i D. U.)

Obecnie przed sądem R. w. T., w X. (1) pomiędzy stronami toczy się sprawa o podział majątku, pod sygn. akt. (...). Sprawa została wszczęta z wniosku A. M. z dnia 08 sierpnia 2011r.

Sprawa ta nie jest jeszcze zakończona.

A. M. domaga się od byłej męża zwrotu części „nierówno podzielonej” kwoty oszczędności, spłaty związanej ze sprzedażą przez M. M. (1) samochodu.

/dowód: przesłuchanie M. M. (1) k. 167-168v

przesłuchanie A. M. k. 168v.-169v.

opinie biegłego z akt (...) k. 206-217

wniosek – k. 2-12 akt (...) (k. 81-91 akt (...)

odpowiedź na wniosek – k. 104-111 akt (...) (k. 91-99 akt I. (...)

(...)/

J. M. (1) córka M. i A. M. jest osobą dorosłą i samodzielna. Obecnie pracuje w W., gdzie mieszka w wynajmowanym pokoju. Mama pomaga jej finansowo w granicach od 300 do 500 zł miesięcznie. J. M. (1) nie ma kontaktu z ojcem od około 4 lat.

/dowód: zeznania J. M. – k. 158v-159/

Sąd zważył co następuje.

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy w postaci dokumentów dołączonych przez strony, dokumentów zebranych w aktach sprawy (...) Sądu Okręgowego w. T., akt sprawy (...) i (...) jak też dowód z zeznań świadków J. M. (1) i A. U. oraz dowód z przesłuchania stron.

Sąd uznał za wiarygodne dowody z dokumentów zgromadzonych w toku procesu, przedłożonych przez strony, bowiem były one zgodne z zeznaniami stron, ich autentyczność ani prawdziwość zawartych w nich informacji nie była przez strony kwestionowana, ani też nie budziła wątpliwości Sądu co do swojej wiarygodności.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał także dowody z dokumentów zebranych w aktach sprawy (...) Sądu Okręgowego w. T., akt sprawy (...) i (...), bowiem były to dokumenty urzędowe, których autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron procesu.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków J. M. (1) i A. U. na okoliczność ich wiedzy odnośnie źródeł utrzymania oraz wydatków A. M., oraz zmiany standardu życia pozwanej w okresie małżeństwa oraz po rozwodzie, bowiem były one zgodne z zeznaniami samej pozwanej i co do zasady nie kwestionowane przez powoda.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania stron postępowania A. M. i M. M. (1), na okoliczność faktów dotyczących ich aktualnej sytuacji materialnej, dochodów, źródeł utrzymania oraz bieżących wydatków, bowiem zeznania te były potwierdzone dokumentacją dołączoną do akt sprawy jak też, strony wzajemnie wyjaśniały swoje wątpliwości. Sąd nie ocenił pod kątem wiarygodności ocen i podejrzeń stron odnośnie sytuacji życiowej i materialnej drugiej ze stron (tj. podejrzeń M. M. życia byłej żony w konkubinacie i uczestniczenia tego konkubenta w kosztach utrzymania pozwanej, jak też podejrzeń A. M. posiadania środków finansowych przez M. M. (1) na rachunkach członków rodziny), bowiem podejrzenia te nie zostały w żaden sposób udokumentowane, udowodnione.

W pozwie M. M. (1) domagał się uchylenia od dnia 01 października 2016r. alimentów zasądzonych od niego na rzecz pozwanej A. M. w kwocie po 700,- zł miesięcznie.

Zgodnie z art. 60 § 1 k.r.o. małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego. Zgodnie z paragrafem 2 tego przepisu jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczyniać się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

Przepis art. 60 § 2 k.r.o. ma zastosowanie w każdym wypadku, gdy orzeczenie rozwodu następuje z winy jednego tylko małżonka (zob. wyrok SN z 7.01.1969 r., II CR 528/68, LEX nr 900). W art. 60 § 2 k.r.o. ustawodawca uregulował tzw. rozszerzony obowiązek alimentacyjny małżonka ponoszącego wyłączną winę za rozkład pożycia, który nie zależy od tego, czy małżonek niewinny cierpi niedostatek, wystarczające jest pogorszenie sytuacji materialnej wskutek orzeczenia rozwodu (por. wyrok SN z 7.05.1998 r., III CKN 186/98, LEX nr 83804). Zgodnie z tezą wyroku SN z 28.10.1980 r., III CRN 222/80, LEX nr 2590: „Orzekając o żądaniu małżonka niewinnego zasądzenia alimentów na

podstawie art. 60 § 2 k.r.o. sąd powinien porównać sytuację, w jakiej małżonek niewinny znajdzie się po rozwodzie, z sytuacją, w jakiej by się znajdował, gdyby pożycie małżonków funkcjonowało prawidłowo" (zob. także wyrok SN z 7.05.1998 r., III CKN 186/98, LEX nr 83804). Z kolei w wyroku SN z 7.01.1969 r., II CR 528/68, LEX nr 900: Sąd wskazał, że „Dla oceny, czy warunek przewidziany w art. 60 § 2 k.r.o. został spełniony, nie są istotne ewentualne zmiany, jakie nastąpiły w położeniu materialnym małżonka niewinnego w czasie między faktycznym rozejściem się małżonków a orzeczeniem rozwodu, natomiast istotne jest porównanie każdorazowej sytuacji materialnej małżonka niewinnego z tym położeniem, jakie istniałoby, gdyby rozwód nie został w ogóle orzeczony i gdyby małżonkowie kontynuowali pożycie”.

W orzecznictwie SN nie budzi wątpliwości, że przyznanie alimentów na rzecz byłego małżonka nie ma charakteru obligatoryjnego, nawet jeżeli spełnione są przesłanki ustawowe określone w art. 60 k.r.o. W uchwale pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej z 16.12.1987 r., III CZP 91/86, LEX nr 3342, podkreślono, że: „Obowiązek alimentacyjny małżonka wyłącznie winnego nie istnieje obligatoryjnie w każdym bez wyjątku przypadku, gdy tylko spełnione są ogólne przesłanki wyraźnie określone w art. 60 § 2 k.r.o. Ustawodawca uważał za konieczne uwzględnienie wszystkich nie dających się ująć ściśle i z góry przewidzieć okoliczności każdego przypadku. Przez użycie słów «sąd może orzec» dał wyraz pewnej swobodzie (nie dowolności) sędziowskiej, która pozwoli sądowi na oddalenie powództwa, jednakże tylko wyjątkowo, gdy będą za tym przemawiały konkretne, bardzo ważne powody.

W wyroku z 28.10.1980 r., III CRN 222/80, LEX nr 2590, SN podkreślił, że zakres świadczenia alimentacyjnego wobec byłego małżonka: „określa z jednej strony stopień pogorszenia się sytuacji materialnej małżonka niewinnego, a z drugiej strony zasady słuszności. Tylko bowiem zasady słuszności mogą w sposób prawidłowy wyważyć rozstrzygnięcie, jaki w konkretnej sprawie zakres przyczynienia się małżonka winnego może być uznany za «odpowiedni». Z reguły będzie on się znajdował pomiędzy granicą, poniżej której leży niedostatek, a granicą, której przekroczenie byłoby zrównaniem stopy życiowej obojga rozwiedzionych małżonków. Jak bowiem przyjmuje się powszechnie w piśmiennictwie i judykaturze, obowiązek alimentacyjny małżonka wyłącznie winnego nie sięga – przynajmniej z reguły – tak daleko, aby miał on zapewnić byłemu małżonkowi równą stopę życiową, jednakże nie jest przy tym ograniczony do zaspokajania tylko tych usprawiedliwionych potrzeb, o których mówi art. 60 k.r.o. w § 1" (powyższy pogląd zaakceptował m.in. SA w P. w wyroku z 9.09.2009 r., I ACa 565/09, LEX nr 756661).

W przypadku zasądzenia alimentów na podstawie art. 60 k.r.o., zarówno w sprawie rozwodowej, jak i po orzeczeniu rozwodu, istnieje możliwość zmiany orzeczenia. W uzasadnieniu wyroku z 3.10.2000 r., I CKN 945/00, LEX nr 52457, SN podkreślił, że zmiana stanu faktycznego, na podstawie którego przyznano alimenty rozwiedzionemu małżonkowi, wymaga skorygowania orzeczenia lub też umowy. Jak wskazał SN: „Ustawa zawiera zatem normy (art. 138 k.r. i o.) potwierdzające dopuszczalność dostosowania obowiązku alimentacji do stosunków faktycznych. W sprawach tego rodzaju, proces decyzyjny sędziego musi obejmować dwie płaszczyzny rozstrzygnięcia, tj. dotyczącą podstawy obowiązku (zasady) oraz rozmiaru i sposobu świadczeń, przy czym odrębność ta rysuje się wyraźnie tylko w ujęciu abstrakcyjnym.

Zgodnie z tezą wyroku SN z 11.07.1997 r., II CKN 277/97, LEX nr 83844: „Spory między małżonkami, co do poszczególnych składników majątku wspólnego nie mogą wpływać na orzeczenie o obowiązku alimentacyjnym i będą mogły być rozstrzygnięte w ewentualnym postępowaniu o podział tego majątku”. Należy jednak przyjąć, że na obowiązek alimentacyjny między rozwiedzionymi małżonkami wpływa spłata uzyskana przez byłego małżonka w wyniku podziału majątku wspólnego po orzeczeniu między stronami rozwodu (por. wyrok SN z 12.12.1975 r., III CRN 338/75, LEX nr 5016). (por. Komentarz do art. 60 KRO G. Jędrejek, publ. Lex).

Przenosząc powyższe rozważania prawne na grunt niniejszej sprawy Sąd uznał, że powództwo M. M. (1) zasługuje na uwzględnienie w całości.

W sprawie nie uległo wątpliwości, że rozpad małżeństwa A. i M. M. (1) nastąpił z winy powoda – M. M. (1).

Oczywistym było również, że podstawą zasądzenia alimentów od M. M. (1) na rzecz jego byłej żony A. M. wyrokiem Sądu Rejonowego w. T. z dnia 29 września 2015r. w sprawie (...) był przepis art. 60 § 2 k.r.o.

Zadaniem Sądu w niniejszym postępowaniu było ustalenie, czy w okresie od 01 października 2016r. do dnia wyrokowania porównanie sytuacji majątkowej obojga byłych małżonków M. powoduje, że sytuacja materialna A. M. jest nadal gorsza, niż byłaby gdyby małżeństwo małżonków M. nadal trwało.

Podzielić należy bowiem wyżej zacytowane poglądy orzecznictwa i doktryny, że celem uregulowania określonego w art. 60 § 2 k.r.o. jest zapobieżenie sytuacji, w której rozwód miałby spowodować pogorszenie w istotny sposób sytuacji materialnej małżonka niewinnego w porównaniu z sytuacją, w której znajdowałby się w prawidłowo funkcjonującym małżeństwie.

Jednocześnie na uwzględnienie zasługuje pogląd, zgodnie z którym w przypadku zasądzenia alimentów na podstawie art. 60 k.r.o., zarówno w sprawie rozwodowej, jak i po orzeczeniu rozwodu, istnieje możliwość zmiany orzeczenia.

Treść art. 61 kro stanowi, iż z zastrzeżeniem przepisu artykułu 60 kro, do obowiązku dostarczania środków utrzymania przez jednego z małżonków rozwiedzionych drugiemu stosuje się odpowiednio przepisy o obowiązku alimentacyjnym między krewnymi.

Przedmiotowe powództwo posiada zatem podstawę prawną w art. 138 kro. W myśl art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego, w tym także uchylenia obowiązku alimentacyjnego.

Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwałe, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. (por. Marek Andrzejewski, w: Henryk Dolecki (red.), Tomasz Sokołowski (red.), Komentarz do art.138 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, stan prawny na dzień: 2010.09.15).

Związany ządaniem pozwu Sąd czynił ustalenia w zakresie zmiany lub braku zmiany w sytuacji materialnej i możliwościach zarobkowych powoda i pozwanej od dnia 01 października 2016r.

W ocenie Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone na rozprawie wykazało, że zarówno w odniesieniu do czasu orzekania o rozwodzie jak i czasu orzekania alimentów. sytuacja materialna A. M. zmieniła się niewiele, lecz sytuacja materialna powoda zmieniła się zasadniczo.

W czasie orzekania rozwodu, jak też w czasie gdy zapadł wyrok zasądający alimenty w sprawie (...) A. M. była zatrudniona w firmie (...) w T. za wynagrodzeniem odpowiednio ok. (...)zł potem ok. (...)

W czasie tego postępowania wynagrodzeniem miesięczne pozwanej wynosi ok. (...) zł netto.

Zarówno w czasie orzekania rozwodu jak i w czasie orzekania alimentów A. M. miała na utrzymaniu ten sam dom, który trzymuje do chwili obecnej, aktualnie ze średnimi kosztami jego utrzymania ok. 700,- zł miesięcznie.

Należy tu stwierdzić, że zarówno w czasie orzekania rozwodu jak i alimentów koszty bieżącego utrzymania pozwanej (wyżywienie, ubranie, kosmetyki, środka czystości, leczenie) kształtowały się z zbliżonym poziomem.

Tak samo wówczas jak i obecnie na utrzymaniu pozwanej (i powoda) jest syn, obecnie studiujący, gdzie pozwana płaci na rzecz syna ok. (...)- zł miesięcznie, a powód(...)zł miesięcznie.

Co warte podkreślenia, zarówno w okresie rozwodu jak i orzekania o alimentach pozwana dysponowała i dysponuje oszczędnościami rzędu (...) (jednego miliona stu tysięcy złotych). Obecnie posiada przy tym nowy samochód osobowy.

Wyżej wskazane okoliczności uzasadniają wniosek, że sytuacja materialna pozwanej jest stabilna, oszczędności stanowią więcej niż optymalną poduszkę bezpieczeństwa finansowego.

Sytuacja materialna powoda jest zasadniczo inna. W październiku 2016r. pozwany pracował w N. (...) jako intendent na niemieckiej poczcie, w niepełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem ok. (...),- zł euro miesięcznie, opłacał tam mieszkanie (nic nie wskazuje na to, żeby było jego własnością), koszty swojego utrzymania, oraz przekazywał pieniądze na przesyłanie alimentów na rzecz syna.

Z tego wnika, że sytuacja materialna powoda i pozwanej w tamtym czasie była zbliżona, zarabiali porównywalne kwoty, choć wydatki powoda były nieco większe, ze względu na wydatki w „euro”, oboje uczestniczyli również w kosztach utrzymania syna. Przewagą pozwanej były oszczędności. Powód zeznał, że nie posiada oszczędności, bowiem zostały one zużyte w związku z zakończeniem działalności gospodarczej i powstałymi wówczas zadłużeniami. Pozwana nie wykazała, żeby powód dysponował tak dużymi oszczędnościami, ani w październiku 2016r. ani w chwili obecnej.

Gdyby wówczas – od października 2016r. – do czerwca 2017r. (do czasu gdy M. M. (1) pracował w N.), powód i pozwana nadal byli małżeństwem, to ich sytuacja materialna była w zasadzie taka sama, zbliżone dochody i zbliżone wydatki, przy podziale sumy dochodów na dwoje, dochód przypadający na jedno z małżonków wynosiłby ok (...) zł.

Po czerwcu 2017r. sytuacja powoda zmieniła się, w takim znaczeniu, że stracił on bieżące dochody, wrócił do Polski, żeby uregulować swoje sprawy i pomóc schorowanym i starszym rodzicom. W lipcu 2017r. powód zarejestrował się jako osoba bezrobotna i chociaż stracił status bezrobotnego w listopadzie 2017r., ze względu na brak stawiennictwa w Urzędzie, to nie ma żadnego dowodu, żeby aktualnie powód gdziekolwiek pracował i osiągał jakiegokolwiek dochody.

Z zeznań powoda, w żaden sposób nie podważonych przez pozwaną wynika, że zamieszkuje on obecnie w swoim rodzinnym domu, wraz z rodzicami oraz siostrą i jej rodziną. A zatem na dzień dzisiejszy bardziej komfortowe warunki mieszkaniowe ma jednak pozwana zamieszkując samodzielnie w domu (wyposażonym w okresie małżeństwa).

Z dokumentów z Wydziałów Komunikacji Urzędów Miasta w T. i I. wynika, że M. M. (1) nie jest właścicielem żadnego samochodu. Pozwana z kolei jeździ własnym nowym samochodem marki N..

Brak jest również jakichkolwiek dowodów, nie przedstawiła takich pozwana, żeby powód dysponował jakąś dużą, a przynajmniej porównywalną z pozwaną, kwotą oszczędności, którymi mógłby swobodnie dysponować.

Pozwana powołała wprawdzie jako dowody dokumenty bankowe, z których wynika, że pozwany miał na rachunkach bankowych duże środki, ale są to dokumenty z 2010 i 2011r.!,(a obecnie mamy rok 2018), zaś w okresie 2010 i 2011r. powód i pozwana byli jeszcze małżeństwem, a sprawa o rozwód nawet się nie toczyła. W tym właśnie okresie małżonkowie M. podzielili się oszczędnościami, gdzie na każde z nich przypadało ponad (...) zł. Dopiero potem toczyła się sprawa rozwodowa.

Pozwana wskazywała, że jest przekonana, że powód ma środki finansowe na rachunkach bankowych członków rodziny, ale nie przedstawiła na tę okoliczność żadnego dowodu.

Nic, ani miejsce zamieszkania powoda, ani sposób jego obecnego życia, nie wskazuje na to, żeby powód żył na wysokiej stopie życiowej.

Fakt, że samochód, który do stycznia 2013r. był w leasingu spółki powoda, potem stał się własnością jego siostry nie świadczy o tym, że jest to samochód powoda, nawet jeśli jeździł tym samochodem – użyczonym od siostry. Jeśli powód pojechałby gdzieś samochodem pozwanej, to nie będzie oznaczało, że stał się właścicielem jej auta.

Oczywistym jest, że oceniając obowiązek alimentacyjny małżonka wyłącznie winnego rozpadowi małżeństwa, tak samo jak obowiązek alimentacyjny każdego zobowiązanego do alimentacji, Sąd ma obowiązek uwzględnić także niewykorzystane możliwości zarobkowe zobowiązanego do alimentacji.

Zważywszy jednak na wiek powoda i jego kłopoty zdrowotne, zdaniem Sądu realnie można oceniać jego możliwości zarobkowe na minimalne krajowe wynagrodzenie.

W ocenie Sądu nie można oczekiwać od powoda, że założy na nowo działalność gospodarczą, a tym bardziej, że ta działalność gospodarza będzie przynosiła milionowe zyski jak poprzednia spółka w okresie do 2010r.

Zdaniem Sądu oceniając zasadność istnienia obowiązku alimentacyjnego między małżonkami orzeczonego na podstawie art. 60 § 2 k.r.o. należy mieć na uwadze realną i aktualną sytuację materialną małżonka zobowiązanego do alimentacji.

Oczywistym jest, że do 2010r. sytuacja materialna obojga małżonków M. była świetna, daleko wykraczająca poza standardową sytuację rodziny, co było zasługą doskonale prosperującej spółki powoda. Stąd rozrzutny tryb życia całej rodziny, wyjazdy zagraniczne, korzystanie z rozrywek, zmiany samochodów.

Ta sytuacja zmieniła się jednak jeszcze przed rozwodem, kiedy spółkę dopadł kryzys (bez oceniania czy zawiniony czy nie przez powoda), który doprowadził do jej zamknięcia jeszcze przed orzeczeniem rozwodu.

Już zresztą w 2011r. jeszcze w trakcie trwania małżeństwa, a nawet przed złożeniem pozwu rozwodowego, A. M. złożyła wniosek o podział majątku wspólnego.

Aktualnie sytuacja materialna małżonków M. wygląda w ten sposób, że gdyby na chwilę obecną (a od lipca 2017r.) zamieszkiwali oni razem i nadal byli małżeństwem, to A. M. byłaby jedynym żywicielem rodziny, ponieważ w przeciwieństwie do powoda ma ona stały dochód z pracy zarobkowej, ona również ma własny samochód, oszczędności i dom (którego status własności jest niejasny, bowiem współwłaściciel się nie ujawnia).

W tym miejscu warto podkreślić także, że przepis art. 60 § 2 k.r.o. reguluje obowiązek alimentacyjny, a zatem obowiązek świadczenia które z założenia ma być przeznaczone na bieżące potrzeby małżonka niewinnego, tak żeby jego poziom życia nie był gorszy, niż aktualny poziom życia małżonka winnego.

W niniejszej sprawie zasądzone na rzecz A. M. alimenty do tego celu nie zmirzają, ani nigdy nie zmirzały. Od momentu ich zasądzenia pozwana nigdy z nich nie skorzystała, bo nigdy nie były płacone, a ich egzekucja nie była w żadnej mierze skuteczna.

O braku potrzeby alimentów po stronie pozwanej świadczy też to, że w odpowiedzi na pozew jej pełnomocnik wyraził wolę zawarcia ugody na obniżenie alimentów do 400,- zł miesięcznie, jak też rezygnację z obowiązku alimentacyjnego pod warunkiem spłaty (...) zł majątku wspólnego.

Co więcej zarówno uzasadnienie odpowiedzi na pozew, jak i zeznania A. M. jednoznacznie wskazują, że celem alimentów płaconych na jej rzecz przez M. M. (1) ma być rekompensata za nierówno podzielone oszczędności, za samowolną sprzedaż samochodu A. i jakiejś działki. Natomiast w niniejszym postępowaniu tych okoliczności Sąd nie bada wcale, bowiem te roszczenia powinny być zgłoszone w sprawie o podział majątku. Tam pozwana powinna wykazywać ile wart był majątek wspólny i w jaki sposób powinien być sprawiedliwie podzielony.

I tu trzeba przypomnieć, pozostając przy porównywaniu sytuacji materialnej powoda i pozwanej, że oboje małżonkowie po zakończeniu sprawy o podział majątku wspólnego otrzymają dodatkowe aktywa, czy to w formie nieruchomości czy też pieniędzy (jeśli zdecydują się sprzedać razem nieruchomości i podzielić się pieniędzmi). Przy czym podział majątku nie ma wpływu na zasadność istnienia obowiązku alimentacyjnego.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że od dnia 01 października 2016r. do czerwca 2017r. sytuacja materialna pozwanej i powoda była porównywana (mieli podobne dochody i podobne wydatki), a zatem sytuacja materialna pozwanej w tym okresie nie była gorsza, niż gdyby w tym czasie małżeństwo nadal trwało i małżonkowie mieszkali razem. Z kolei od lipca 2017r. do chwili obecnej sytuacja materialna pozwanej jest lepsza niż powoda, bowiem brak jest

jakichkolwiek dowodów, żeby miał on jakieś dochodowe zajęcie, żeby miał inny wartościowy dom (niż kąt u rodziców), żeby miał jakiekolwiek oszczędności, którymi mógłby dysponować (w przeciwieństwie do pozwanej).

Jednocześnie oboje byli małżonkowie M. dysponują nieruchomościami we wspólności majątkowej małżeńskiej, które na chwilę obecną są zamrożone postępowaniem o podział majątku. A zatem po podziale majątku wspólnego z pewnością poprawi się sytuacja materialna powoda, lecz proporcjonalnie poprawi się też sytuacja materialna pozwanej.

Z powyżej wskazanych względów Sąd uznał zasadność powództwa M. M. (1) w całości i uchylił z dniem 01 października 2016r. jego obowiązek alimentacyjny względem pozwanej A. M., ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w. T., z dnia 29 września 2015r. w sprawie (...) na kwotę po 700,- zł miesięcznie.

W tym miejscu można tylko dodać, że obowiązek alimentacyjny określony w art. 60 § 2 k.r.o. nie jest w żaden sposób ograniczony czasowo, jeśli więc sytuacja materialna powoda stanie się lepsza niż pozwanej, jeśli przyjdzie czas, że hipotetycznie i z czysto materialnego powodu „opłacałoby” się pozwanej nadal być w związku małżeńskim z powodem, lub potwierdziłyby się jej podejrzenia, że powód dysponuje wysokimi dochodami, dużymi oszczędnościami lub wielkim majątkiem (nie będącym wspólnym z pozwaną) to w każdym czasie ma ona prawo do złożenia pozwu o zasądzenie alimentów na podstawie art. 60 § 2 k.r.o.

Na mocy art. 102 k.p.c. kierując się zasadami słuszności, Sąd nie obciążył pozwanej kosztami procesu poniesionymi przez powoda. Obie strony korzystały z pomocy profesjonalnych pełnomocników z wyboru, równie zaangażowanych w postępowanie i każda ze stron musiała liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów procesu. Sąd miał tu też na względzie, że dopiero postępowanie dowodowe wykazało aktualną sytuację materialną powoda i pozwanej, która w chwili wniesienia powództwa nie była stronom w pełni znana.